

20.. Pohankovo-petrželová pomazánka.....	Symbole v receptech
21.. Cizrnová pomazánka s červenou řepou.....	Složení stravy.....
22.. Pomazánka ze sóji a rýže.....	Princip stravovacího režimu.....
23.. Hummus.....	Aplicace principu stravovacího režimu.....
24.. Pomazánka z máku a banánu.....	Příklad režimu stravování při příjmu, klasická
25.. Pomazánka z kokosu a hroznůk.....	77.....
26.. Arašídové máslo.....	OBSAH
27.. Lískové mandlové máslo.....	78.....
28.. Pomazánka (krém) ze sezamu a máku.....	79.....
PŘEDMLUVA	17
ÚVOD	19
Proč zdravá výživa?.....	23
Jak začít?	24
1. skupina: Obilniny a zrniny	24
2. skupina: Luštěniny.....	27
3. skupina: Zelenina, brambory, tykve	29
4. skupina: Ovoce	33
5. skupina: Ořechy a semena obsahující tuky	34
6. skupina: Pochutiny a koření	35
Potraviny živočišného původu	36
7. skupina: Konzumní izolované tuky	36
Kde začít?	37
Rejstřík vhodných potravin a výrobků	38
Technické vybavení kuchyně	44
Na závěr úvodu	45
PRAKTICKÁ ČÁST	47
Míry používané v receptech	49

Symboly v receptech	49
Složení stravy	50
Princip stravovacího režimu	51
Aplikace principu stravovacího režimu	52
Příklad režimu stravování a pití při příjmu	54

---

1. CHLEBY, PEČIVO, VAFLE **55**

---

1. Lněný chléb	57
2. Grahamový chléb	58
3. Kukuřičný chléb	59
4. Chlebiček „Tricolor“	60
5. Grahamy (pečivo)	61
6. Celozrnné vafle – nekynuté	62
7. Celozrnné vafle nasladko – nekynuté	63
8. Ovesno-žitný chléb	63
9. Pohankové placky pečené na plotně – nekynuté	64
10. Sezamové placky pečené na plotně – nekynuté	65

---

2. POMAZÁNKY, PASTY, MÁSLA, KRÉMY **67**

Pomazánky a másla naslano

11. Drožd'ová pomazánka s tofu	69
12. Žampionová pomazánka s tofu	70
13. Mrkvová pomazánka s tofu	71
14. Okarová pomazánka	71
15. Máslo z mletých jáhel	72

Pomazánky, jež lze připravit do zásoby

16. Fazolová pomazánka	73
17. Pšeničná pomazánka s tofu	73
18. Bramborovo-pórková pomazánka s droždím	74
19. Čočková pomazánka	74

20. Pohankovo-petrželová pomazánka	75
21. Cizrnová pomazánka s červenou řepou	75
22. Pomazánka ze sóji a rýže	76
23. Hummus	76
<i>Pomazánky, pasty, másla a krémy nasladko</i>	
24. Pomazánka z máku a banánu	77
25. Pomazánka z kokosu a hrozinek	78
26. Arašídové máslo	78
27. Lískové, mandlové máslo	78
28. Pomazánka (krém) ze sezamu a máku	79
29. Kukuřičná pomazánka	79
30. Máslo z tykve na pečení (natural)	80
31. Kokosové máslo z tykve na pečení	80
32. Sezamové máslo z tykve na pečení	80
33. Výživný kiwi-slunečnicový krém	81
34. Vitamínový krém Makiba	81
35. Banánovo-jablkový krém	82
89. Celerový salát s rajčaty	117
90. Zelový salát	117
3 KAŠE, MÜSLI, GRANOLA, OVOCNÉ ZÁLIVKY	83
92. Kukuřičný salát	119
36. Kukuřičná kaše s borůvkovou zálivkou	85
37. Borůvková zálivka	85
38. Ovesná kaše s jablečno-meruňkovou zálivkou	86
40. Jáhlová kaše se zálivkou z jahod	86
41. Jahodová zálivka	87
42. Pohankovo-kukuřičná kaše	87
43. Celozrnná pšeničná kaše	88
44. Instantní ovesná kaše	88
45. Ovesná kaše jinak	89
46. Vločková pěnová kaše	90
47. Jáhlová pěna	90
48. Granola	91
49. Granola jinak	92

50. Celozrnná rýže v mléce	92
51. Makovo-mandlová zálivka	93
52. Vločko-ovocné müsli	93
53. Zálivka z černého rybízu	94

---

4 KOKTEJLY A NÁPOJE 95

---

54. Sójový nápoj	97
55. Koktejl z černého rybízu	98
56. Banánový koktejl	98
57. Meruňkový koktejl	98
58. Jahodový koktejl	99
59. Banánovo-oříškový koktejl	99
60. Citrusová šťáva	99
61. Šťáva z mrkve a červené řepy	100
62. Čistá hroznová šťáva	100

---

5 SÝRY, DRESSINGY, POCHUTINY 101

---

63. Domácí zdravá vegeta	103
64. Gomasio	103
65. Vanilková esence	104
66. Česnekový „sýr“ z kukuřičné krupice	104
67. Rajčatový „sýr“	105
68. Mozaikový „sýr“	105
69. „Sýr mix“ s droždím	106
70. Hořčičný krém	106
71. „Smetanový“ dressing	107
72. Základní rýžový dressing	107
73. Rajčatový dressing	108
74. Koprový dressing	108
75. Slunečnicová majonéza	109

-
76. Majonéza z tofu 109
77. Bylinková remuláda 110
78. Francouzský dressing 110

6 SALÁTY 111

---

79. Rýžový salát 113
80. Salát z kyselého zelí se sezamem 113
81. Cizrnový salát s černou ředkví 114
82. Bramborový salát s tofu 114
83. Fazolový salát s bylinkovou remuládou 115
84. Mrkvovo-zelný salát 115
85. Americký salát ochucený celerem 115
86. Lahůdkový salát 116
87. Žampionový salát 116
88. Jarní salát 117
89. Celerový salát s rajčaty 117
90. Zelný salát 117
91. Čínský salát 118
92. Kuko salát 118
93. Ovocný „keříčkový“ salát 119

7 POLÉVKY 121

---

94. Kapustová polévka s brambory 123
95. Zelená polévka – zelná s hráškem 124
96. Mrkvová polévka s kyselým zelím 125
97. Boršč se sójovým masem 125
98. Kedlubnová polévka 126
99. Čočková polévka s lečem 127
100. Cizrnový vývar se zeleninou 127
101. Zelná polévka s brambory 128

102. Mléčná polévka z kořenové zeleniny	129
103. Maminčina gulášová polévka	130
104. Čočková kyselá polévka	131
105. Sójová bílá polévka	131
106. Fazolová polévka z východu	132
107. Sedlácká hrachová polévka	133
108. Meruňková studená polévka	134
109. Jablečná studená polévka	134
110. Banánová studená polévka	135
111. Gaspacho – studená zeleninová polévka	135
112. Rajčatová studená polévka	136

---

8 ZADĚLÁVANÁ ZELEININA, OMÁČKY 137

---

113. Dušený špenát se sušeným lahůdkovým droždím	139
114. Zadělávaný hrášek	139
115. Koprová omáčka s houbami	140
116. Zeleninovo-houbová omáčka	141
117. Dušené míchané zelí	142
118. Hrášek na zelenině	142
119. Zadělávaná kapusta s bramborami	143
120. Sezamová omáčka se smaženou tykví	144
121. Omáčka na „svíčkovou“ na smetaně	144
122. Rajská omáčka s celerem	145

---

9 HLAVNÍ JÍDLA S PŘEVAHOU OBILNIN NEBO LUŠTĚNIN 147

---

123. Čočkový šoulet	149
124. Celozrnné selské pirohy	149
125. Sója na paprice	150
126. Hrachová pěna	151

127. Čočka s kapií a zapečeným květákem	151
128. Pohanka s květákem „Šalvi“	152
129. Pšeničné karbanátky	153
130. Jáhlami na houbách	154
131. Fazole s těstovinami	155
132. Ovesné karbanátky se sójovým granulátem	155
133. Pohanková sekáná	156
134. Čočkový šoulet s houbami	157
135. Fazole Mexiko	158
136. Hrachová kaše bez zahuštění	159
137. Luštěto – luštěninové rizoto	159
138. Hrachový šoulet	160
139. Fazole v rajčatové omáčce	160
140. Sekáná z krup	161
141. Sójové rizoto	162
142. Polenta	162
143. Opečené řezy z polenty	163
144. Čočkové hašé	163
145. Rýžový karbanátek s čočkou	164

10 HLAVNÍ JÍDLA ZE SÓJOVÝCH A OBILNÝCH VÝROBKŮ **167**

Jídla z tofu a okary

146. Marináda na tofu	169
147. Tofu s arašídou	170
148. Tofu plátky	171
149. Pikantní ražniči z tofu	172
150. Tofu paprikovaný bůček	173
151. Lahůdkové závitky z tofu	174
152. Tofu kostky prokládané brokolicí	174
153. Tofu se zelím	175
154. Tofu narychlo	176

155. Tofu směs na špagety (na pizzu)	176
156. Tofu „Kanton“	177
157. Tofu v žampionovo-mléčné omáčce	178
158. Tofu na způsob tresčích jater	179
159. Zelotofu	180
160. Barevné ražniči	180
161. Pečené plátky tofu – „svíčková“ na smetaně	182
162. Tofu kostky pečené	182
163. Bramborovo-okarové kuličky	183
164. Okara s brambory	183
165. Okarovo-okurkové karbanátky	184
<i>Jídla ze seitanu</i>	
166. Výroba seitanu	185
167. Seitan v těstíčku	186
168. Závitky ze seitanu	186
169. Seitan na česneku s houbami	188
170. Seitan se zelím	189
171. Znojenské plátky ze seitanu	189
172. „Stroganov“ ze seitanu	190
173. Černoohorský seitan	191
174. Vánoční „kapr“ plněný	192
175. Stará Turá	193
<i>Jídla ze suchých sójových výrobků</i>	
176. Sójové kostky na smetaně	193
177. Segedínský guláš ze sójových kostek	194
178. Plněné sójové plátky v těstíčku	195
179. Sójové kostky na celeru	196
180. Sójové kostky s černým rybízem	197
181. Sójové kostky s mexickou směsí (2 porce)	198
182. Sójové kostky po bulharsku (2 – 3 porce)	198
<i>Jídla z klasa</i>	
183. Prokládané brambory	199
184. Klaso na šťávě	200

---

185. Klaso na hrášku a kukuřici	201
186. Vídeňský klaso guláš	201
187. Pečená klaso jehla.....	202

11 HLAVNÍ JÍDLA S PŘEVAHOU ZELENINY A BRAMBOR **203**

---

188. Zeleninová huspenina	205
189. Bramborovo-slunečnicové karbanátky s tofu	206
190. Zapékané brambory s tofu a kyselým zelím	206
191. Žampiónový mix	207
192. Zapékané brambory s kroupami	207
193. Kapustovo-bramborové placky	208
194. Zelné závitky plněné	209
195. Zeleninovo-jáhlová směs	210
196. Růžičková kapusta s kapií na másle	211
197. Bramborové celozrné halušky se zelím	211
198. Zeleninové krupoto	212
199. Nové brambory s ředkvičkou	212
200. Brokolice s praženými lískovými oříšky	213
201. Smažená cibule v těstíčku	213
202. Žampióny v omáče	214
203. Růžičková kapusta zapečená s polentou.....	215
204. Růžičková kapusta v těstíčku	216
205. Rómský ples – netradiční bramborový guláš	217
206. Dušená mrkev s cizrnovou omáčkou	218
207. Plněné plátky červené řepy	218
208. Bramborová roláda se špenátem	219
209. Zelí plněné ořechovou směsí	220
210. Smažená tykev v kokosu se sezamovou omáčkou	222
211. Bramborová klobása	222

12 PŘÍLOHY 225

212. Brambory vařené ve slupce	227
213. Pečené brambory	227
214. Pohanka	228
215. Pohanka jinak	228
216. Dušená rýže natural	228
217. Barevná rýže	229
218. Mozaiková rýže	230
219. Bramborová kaše	230
220. Bramborová kaše s brokolicí	230
221. Kynuté celozrnné houskové knedlíky	231
222. Bramborové knedlíky	232
223. Ochucené bramborové „Bobo“ krocketky	232
224. Vařené celozrnné těstoviny	233
225. Ochucené celozrnné noky	233

13 SLADKÁ KUCHYNĚ 227

226. Celozrnné koláčky s oříšky a meruňkami	237
227. Rýžový nákyp zdravě	238
228. Kynuté celozrnné těsto na plněné rohlíky	239
229. Ořechové rohlíky	240
230. Makové rohlíky	241
231. Ovocné rohlíky	241
232. Jáhlový nákyp s jablky	242
233. Jáhlový koláč s ovocným krémem	242
234. Pšenice s mákem	243
235. Celozrnné nudle s ořechy	244
236. Jablečná müsli tyčinka	244
237. Kokosová müsli tyčinka	245
238. Ořechovo-sezamová müsli tyčinka	245
239. Chalva	246

240. Ovesné polokoule	246
241. Švestkové knedlíky	247
242. Bramborové knedlíky s banánovou náplní a polevou	247
243. Palačinky z celozrnné mouky	248
244. Jablka v županu	249
245. Domácí celozrnné buchty	249
246. Celozrnné buchty v páře	250
247. Rychlý jablečný koláč	251
248. Banánová zmrzlina	251
249. Oříšková zmrzlina	252
250. Broskvová zmrzlina	252

ZÁVĚR

253

sítek tisíc dobrovolníků, opakovaně potvrdily, že vegetariáni jsou zdravější a štihlejší. Jsou méně často postiženi rakovinou, srdečními onemocněními, vysokým krevním tlakem, cukrovkou, žlučníkovými kameny, onemocněními ledvin a celou řadou dalších civilizizačních onemocnění. Navíc se dožívají průměrně o osm až dvanáct let více než zbytek populace. Profesorka Synove Knutsen z Kalifornské University v Loma Lindě to vyjádřila nejlépe, když napsala: výsledky našich výzkumů poukazují na pozitivní vliv vegetariánského způsobu stravování, který se projevuje sníženou prevalencí (rozšířením) hned několika chronických onemocnění, menším počtem prodělaných operací, alergií, menším užíváním léků a všeobecně nižší potřebou využívat služeb zdravotnických zařízení.

Statistiky u nás potvrzují trvale rostoucí zájem o vegetariánství. Podle výsledků průzkumu agentury Sofres-Factum se v České republice považuje za vegetariány přibližně 1% obyvatel (103 tisíc lidí). To je vskutku nárůst oproti období před rokem 1989, kdy vegetariáni byli považováni za nebezpečné fanatiky. Často slychávám, že vegetariánství je pouze novou módní vlnou, která právě prochází naší společností, aby zmizela v nenávratnu. Domnívám se, že opak je pravdou. Od Pýthagory přes Leonarda da Vinciho, Newtona, Gándhího, Tolstého, Edisona, Einsteina po celou řadu současných osobností jako Martina Navrátilová, Paul McCartney a další, vegetariánství vždy